

Scenariusz lekcji

I. Cele lekcji

1) Wiadomości

Uczeń:

- a) wskazuje na mapie i określa położenie Pojezierza Mazurskiego;
- b) zna cechy charakterystyczne krajobrazu pojezierzy;
- c) wie jak powstał krajobraz pojezierzy;
- d) zna osobliwości przyrodnicze Wigierskiego Parku Narodowego, Puszczy Piskiej i Boreckiej;
- e) zna jeziora Krainy Wielkich Jezior Mazurskich;
- f) zna charakterystyczne gatunki zwierząt wodnych objętych ochroną- gatunki ryb, ptaki wodne, ssaki;
- g) zna historyczne stolice regionu;
- h) zna walory turystyczne terenu i formy ochrony przyrody.

2) Umiejętności

Uczeń:

- a) opisuje naturalny krajobraz Pojezierza Mazurskiego;
- b) wyróżnia formy rzeźby polodowcowej;
- c) potrafi opisać etapy tworzenia się krajobrazu pojezierza;
- d) wyjaśnia, w jaki sposób tworzyła się rzeźba powierzchni w pasie pojezierzy;
- e) wyjaśnia mechanizm działania śluz na Kanale Augustowskim;
- f) wskazuje stolicę regionu;
- g) umie współpracować w grupie;
- h) potrafi wykorzystać wiadomości z różnych źródeł.

II. Metoda pracy

- 1) praca z mapą i podręcznikiem,
- 2) opis,
- 3) rozmowa dydaktyczna,
- 4) dyskusja,
- 5) prezentacje,
- 6) gra dydaktyczna.

III. Środki dydaktyczne

- 1) film przyrodniczy pt. „ Pojezierze Mazurskie”,
- 2) podręcznik,
- 3) atlasy,
- 4) model gipsowy rzeźby terenu utworzonej po przejściu lądolodu,
- 5) karty gotowych odpowiedzi do gry dydaktycznej,
- 6) mapa hipsometryczna Polski,
- 7) zdjęcia, widokówki, przeźrocza.

IV.Przebieg lekcji

1) Faza przygotowawcza

- a) Sprawy organizacyjno - porządkowe:
 - sprawdzenie obecności;
 - podział klasy na 4-osobowe grupy;
 - wybór osób (lidera) odpowiedzialnych za pracę poszczególnych grup;
 - przygotowanie środków dydaktycznych potrzebnych do przeprowadzenia lekcji i materiałów dla uczniów.
- b) Przypomnienie wiadomości i umiejętności z poprzednich lekcji:
 - przypomnienie podstawowych cech krajobrazu Niziny Mazowieckiej i Śląskiej;
 - sprawdzenie znajomości pasów krajobrazowych , krain geograficznych Polski, dużych rzek i jezior (gra dydaktyczna).
- c) Określenie celu i formy pracy na lekcji.
- d) Podanie i zapisanie tematu lekcji: „Krajobraz pojezierny Krainy Wielkich Jezior Mazurskich”.

2) Faza realizacyjna

- a) Poznanie naturalnych cech krajobrazu na Pojezierzu Mazurskim.
- b) Wyjaśnienie terminu „pojezierze”.
- c) Odszukanie na mapie hipsometrycznej Polski pasa pojezierzy, w tym Pojezierza Mazurskiego, i zaznaczenie przez uczniów jego położenia na mapie konturowej Polski.
- d) Obejrzenie filmu o Pojezierzu Mazurskim i o Puszczy Augustowskiej.
- e) Nauczyciel na podstawie modelu gipsowego, widokówek, zdjęć i ilustracji z książek przedstawia uczniom różne formy rzeźby polodowcowej.
- f) Uczniowie pokazują te elementy krajobrazu polodowcowego na modelu – odpowiadają na zadawane przez uczniów pytania uzupełniające.
- g) Uczniowie oceniają walory turystyczne omawianego typu krajobrazu.
- h) Uczniowie pracując w grupach:
 - na podstawie zdjęć, widokówek uczniowie ustalają tygodniowy program turystyczny wycieczki po Pojezierzu Mazurskim z uwzględnieniem osobliwości przyrodniczych, kulturowych i historycznych;
 - oznaczają na planszy trasę wycieczki;
 - wśród zdjęć flory i fauny charakterystycznej dla różnych środowisk, uczniowie wskazują typowe gatunki dla Wigierskiego Parku Narodowego;
 - opisują osobliwości przyrodnicze Puszczy Augustowskiej, Piskiej i Boreckiej;
 - prezentują i wybierają najciekawszą wycieczkę- „Tydzień w Krainie Wielkich Jezior Mazurskich”;
 - zapisują notatkę z lekcji : opisują wycieczkę, wymieniają osobliwości przyrodnicze, kulturowe i historyczne Pojezierza Mazurskiego;
 - uczniowie w grupach wykorzystują pomoce dydaktyczne, atlas i podręcznik.

3) Faza podsumowująca

- a) Uczniowie wspólnie z nauczycielem określają:
 - Jak powstała rzeźba polodowcowa?
 - Położenie na mapie rzek i jezior mazurskich.
 - Mechanizm działania śluz na Kanale Augustowskim.
- b) Podsumowanie i ocena pracy uczniów.
- c) Zadanie domowe:
 - Wymień chronione gatunki zwierząt, które występują w parkach narodowych i rezerwach w pasie pojezierzy.

V. Bibliografia

- 1) Dudek E., Szedzianis E., Tryl K., Przyroda 5 Podręcznik dla klasy piątej szkoły podstawowej, Wydawnictwo Edukacyjne WIKING, 2000.
- 2) Niedzielska W., Tuz E.M., Mój Świat 5 podręcznik do przyrody, Wyd. M.Różak, Gdańsk 2003.

VI.Czas trwania

45 minut